

Imatge de la Mare de Déu de Coaner

Sant Mateu de Bages

Ubicació

Comarca:	Bages
Lloc/Adreça:	Església parroquial de Valls de Torroella. Demarcació de Valls de Torroella
Emplaçament	Carretera de Manresa a Solsona (C-55) sortida passat el km. 50 en direcció Valls de Torroella
Alçada:	320

Coordenades:

Latitud:	41.84769
Longitud:	1.71935
UTM Est (X):	393686
UTM Nord (Y):	4633658

Classificació

Número de fitxa	08229 - 501
Àmbit:	Patrimoni moble
Tipologia	Objecte
Estil / època:	Medieval Romànic
Segle	XIII
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Restaurada al Servei de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat de Catalunya
Protecció	Física
Observacions protecció:	Recinte tancat
Accés	Restringit
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada accessible
Titular:	Bisbat de Solsona
Fitxes associades:	

[Romeria a Coaner](#)

[Oratori de la Mare de Déu de Coaner](#)

[Santuari de la Mare de Déu de Coaner](#)

[Troballa de la Mare de Déu de Coaner](#)

[Església parroquial de Valls de Torroella](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana

Data de registre de la dv., 01/12/2017 - 01:00

fitxa:

Descripció

Talla romànica de la Mare de Déu de Coaner, venerada antigament al santuari de Coaner i emplaçada des de fa uns anys a l'església parroquial del Sagrat Cor de Valls de Torroella, de la qual les dues esglésies de Coaner en són actualment sufragànies. La imatge respon a un tipus iconogràfic derivat de models bizantins, seguint l'anomenada Nicopea (la qui porta la Victòria). Es tracta d'una imatge sedent amb l'Infant, que seu sobre el genoll esquerre. La Verge porta una túnica de color porpra amb estilitzacions vegetals daurades i, al damunt, una casulla. Al cap du una toca de vel blanc que no deixa veure pràcticament els cabells i una corona de merlets. El Nen porta una túnica i un mantell en forma de toga romana i té al cap una corona similar a l'anterior. Com a atributs, la Mare i el Fill duen una bola (la primera a la mà dreta i el segon a l'esquerra). L'escultura mesura 62 cms d'alçada. Tot i que el treball de les cares és força acurat, en general es pot considerar una talla poc estilitzada. Tanmateix, ha perdut el hieratisme que caracteritza les primeres escultures romàniques. Mentre que la Mare conserva la visió frontal, el Nen gira lleugerament el cap i dirigeix la mirada a la dreta de l'espectador. Cronològicament, es pot situar al principi del segle XIII. També indiquen una cronologia avançada la indumentària i alguns atributs.

Història

La de Coaner és una de les marededéus trobades. Segons la llegenda, reproduïda en els seus goigs i que segueix l'esquema clàssic, un pastor la troba prop de les aigües d'un torrent i la trasllada a l'església parroquial des d'on, davant l'estupefacció de la gent, la imatge torna al seu lloc d'origen, mostrant així la seva voluntat de no ser moguda d'aquell indret, en el qual s'hi edificà el santuari. La imatge és invocada tradicionalment davant de la necessitat d'aigua i també per guarir coixos i trencats, així com per protegir les parteres. L'historiador Albert FÀBREGA (2005: 6) considera que el culte a Santa Maria devia existir a Coaner almenys des del segle XIII (moment en què és datada la imatge romànica de la Verge) i sosté la hipòtesi que des dels inicis l'església parroquial tenia l'advocació de Sant Julià, i que en algun moment anterior a 1557 es va construir una capella a l'exterior destinada al culte a Santa Maria. Fàbrega aporta dos documents que demostren que abans de la construcció de l'actual Santuari de Santa Maria a Coaner hi havia una capella dedicada a la Mare de Déu. No es pot assegurar que estigués situada al mateix indret on avui hi ha el santuari, tot i que és molt possible que fos així. Seguí com sigui, el 27 de setembre de 1648 es va construir l'actual església santuari dedicada a Santa Maria, que des d'aleshores va acollir la imatge. En època del barroc la imatge va ser repintada i daurada. Va romandre al santuari de Coaner fins l'any 1936, quan va ser amagada a l'interior d'un nínxol. El 1940 fou retornada al seu lloc i en aquest moment s'hi va practicar una restauració que va patir d'un excés de zel per deixar-la massa embellida. L'any 1968, per manament del bisbe de Solsona i adduint motius de seguretat, es traslladà a l'actual emplaçament, a l'església parroquial de Valls de Torroella. Entorn de 2014 la talla fou restaurada al Servei de Restauració de Béns Mobles de la Generalitat de Catalunya.

Bibliografia

BENET, Albert; DUOCASTELLA, Anna M. (1988). "Sant Mateu de Bages", Història del Bages, Manresa, Parc Edicions Selectes, p. 408. BENET, Albert; MAZCUÑAN, Alexandre; JUNYENT, Francesc (1984).

"Sant Julià de Coaner", Catalunya Romànica, vol. XI "El Bages", Barcelona, Fundació Enciclopèdia Catalana, p. 465-469. FÀBREGA ENFEDAQUE, Albert (2005), "Sobre les esglésies de Coaner", Dovella, núm. 90. Manresa, p. 5-9.

